

HOLY WEEK - March 25 – April 1, 2018

EASTER - April 1, 2018

ԱՄԷՆ ԾԱՐԱԾ - Մարտ 25 – Ապրիլ 1

ՍՈՒՐԲ ԶԱՏԻԿ – Ապրիլ 1

MIDDAY HYMN
for the Fifth Sunday of Great Lent

O Christ, thou hast committed to thy church a true commandment: to pray to God continually and at all times with spirit and understanding.

Thou didst establish the word of thy ordinance by deed for an example to us, by passing the night in prayer to God, in accordance with our nature by economy; to thee are all knees bent.

Therefore we also beseech thee, O Christ, grant unto us to stand always before thee with pure prayers as do the incorporeal angels in heaven.

By the prayer of the Theotokos, thy immaculate Mother, open in thy mercy the spiritual eyes of our hearts, that we may behold thy light, O Christ.

ՃԱՇՈՒ ԾԱՐԱԿԱՆ
Որ պատուիրան

Քրիստոս, անսահման ժամանակով, հոգիով եւ մտքով միշտ Աստուծոյ աղօթելը, քու եկեղեցիիդ որպէս ճշմարիտ պատուիրան աւանդեցիր:

Դուն քու օրէնքիդ խօսքը՝ մեր բնութեամբ տնօրինաբար գիշերը լուսցնելով Աստուծոյ աղօթելը, գործով մեզի օրինակ հաստատեցիր՝ որուն կը ծնրադրեն ամէնքը:

Ուստի մենք ալ քեզի կը պաղատինք Քրիստոս, շնորհք ըրէ մեզի որ ամէն ժամանակ քու դիմացդ ըլլանք մաքուր աղօթքով, երկինքի անմարմիններու նման:

Քրիստոս, քու անապական ծնողի, Աստուածածնի աղաչանքով մեր սրտերում իմաալի աչքերը բաց որպէսզի ողորմութեամբ քու լուսին նայինք:

(Աշխարհաբարի վերածնեց Եփրեմ Արք. Թապազեան)

Writing above altar:

"Draw near to God, and He will draw near to you" (James 4:8)

ST. JAMES ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH
ՍՐ. ՅԱԿՈԲ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Rev. Father Hovhan Khoja-Eynatyan, Pastor

816 Clark Street, Evanston, IL 60201

Tel: 847-864-6263, e-mail: office@stjamesevanston.org

www.stjamesevanston.org

MARCH 11, 2018

Sunday of the Judge

ՄԱՐՏ 11, 2018

Դատաւորի Կիրակի

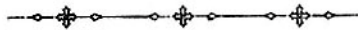
Armenian Historical Year 4510 (ՏՇԺ) - Armenian Calendrical Year 1467(ՌՆԿԷ)

Penitential Hymns	8:30 AM
Morning Service	9:00 AM
Confession	10:00 AM
Sunrise Service	
Divine Liturgy	
Bible Readings	Isaiah 65:8-25; Philippians 9; 3:1-4; Luke 17:20-18:14

ԿԻՐԱԿԻ, ՄԱՐՏ 11, 2018

Ապաշխարութեան շարականներ	8:30
Առաւօտեան ժամ	9:00
Խոստովանութիւն	10:00
Արեւագալի ժամ	
Սուրբ Պատարագ	
Ընթերցումներ	Եսայի 65:8-25; Փիլիպեցիներուն 9: 3:1-4; Ղուկաս 17:20-18:14

PLEASE PRAY FOR OUR SICK

Let us remember all those here at St. James who are suffering health problems and are in need of God's healing and comfort. Let us keep them in our prayers and thoughts, especially:

Arb. Mesrob Moutafian	Karen Gevorgyan	Shirley Omartian
Alexander Adajian	Vartges Goorji	Dn. Hagop Papazian
Antionette Adichian	Hoyle Green	Anik Sarkis
Saro Anbarchian	Pat Green	Surpik Simon
Andre, Servant of God	Michael Green	Fr. Shnork Souin
Veronica Dadourian	Nargez Hamayak	Sarkis Tashjian
Seda Dilanjan	Robert Lapointe	Vigen Ter-Avakian
Linda Esposito	Trey McClure	Milan Thakkar
Lucy Genian	Varvara Movsesyan	Carla Ziegler

If you know of anyone that needs our special prayers, please call the church office (847) 864-6263 or Der Hovhan (847) 644-7389 so that their names can be included on this list or if a name should be removed.

SCHEDULE OF WORSHIP SERVICES AT ST. JAMES

Every Sunday:	Morning Service at 9 am, Divine Liturgy at 10 am
Every first Saturday:	Vespers- <i>Kirakamtits</i> at 5 pm
Every third Wednesday:	Intercessory Prayer Service at 8 pm
Every Wednesday during Great Lent:	Peace and Rest Service at 7 pm

St. James Armenian Apostolic Orthodox Church, Evanston, IL**Religion or Relationship?****Parish Retreat****Levy Center**

300 Dodge Ave, Evanston, IL 60202

Saturday, March 17, 2018

10 a.m. - 3 p.m.

Free. Lenten lunch will be served.

What is the purpose and goal of Christian life? Sometimes we are so busy being "active parishioners" that in our eagerness to serve God, we pass up the opportunity to *know* Him. We *can* respond to the invitation God extends to us into a wonderful friendship with His Son, Jesus Christ (1 Corinthians 1:9) and understand that the freely given love God has for each one of us is the beginning and end of all that matters in life.

Come together for a few short hours of spiritual reflection and discover that

- Religion as "club membership" is the very thing Jesus spoke against
- God's love calls us into a radical relationship with Him and with one another
- Prayer is not just words but a way of life
- To be a disciple...develop a disciple's habits!

To register contact Church office at (847)864-6263 or e-mail to office@stjamesevanston.org

Sponsored by St. James Armenian Church, Evanston, IL/Facilitated by Elise Antreassian,
Director Department of Christian Education/ elisea@armenianchurch.org/ www.vemkar.us
Diocese of the Armenian Church of America (Eastern)/630 Second Avenue NYC 10016/
www.armenianchurch.us

SOLIDARITY

with Immigrants, Refugees & Dreamers

SUNDAY, March 11, 4:30-6 pm

As people of all faiths, we stand in SOLIDARITY
with Immigrants, Refugees & Dreamers

Prayer & a call to action

St Nick's Church, 806 Ridge (parking behind), Evanston

YOU ARE CORDIALLY INVITED TO A RECEPTION
CELEBRATING THE ESTABLISHMENT OF

Հայաստանի Հանրապետության
Պատվավոր Հյուպատոս Չիկագոյում

***The Honorary Consulate of the
Republic of Armenia in Chicago***

AND THE INSTALLATION OF
OSCAR S. TATOSIAN AS HONORARY CONSUL

THURSDAY, MARCH 22, 2018

6:00 TO 8:00 PM

UNION LEAGUE CLUB OF CHICAGO

65 W. JACKSON BLVD., CHICAGO, IL 60604

PRESENTATION BEGINS AT 6:45 P.M.

Please RSVP by March 15, 2018
TO IRINA@ARMENIANCONSULATECHICAGO.COM

BUSINESS ATTIRE. SELF-PARKING IS AVAILABLE
ADJACENT TO THE CLUB, 318 S. FEDERAL STREET.

2018 Great Lent
JOURNEY TO PASCHA
Schedule of Worship Services

Wednesdays

March 14, 21

7:00 PM

Peace and Rest Services
Lenten potluck supper and spiritual

Friday

March 16, 23

Sunrise Service – 8:30 AM

Sundays

Night Service – 9:00 AM
Sunrise Service - 10:00 AM
Divine Liturgy - 10:30 AM

ԴԵՊԻ ԶԱՏԻԿ

Ժամանակացոյց
2018 Մեծ Պահքի Արարողութիւններու

Չորեքշաբթի

Մարտ 14, 21

Երեկոյեան ժ. 7-ին
Խաղաղական եւ Հանգստեան Ժամ
Պահոց ընթրիք եւ հոգեւոր զրոյց

Ուրբաթ

եւ Մարտ 16, 23

Արեւազալի ժամ – առ.8:30-ին

Կիրակի

Գիշերային ժամ – առ. 9:00-ին
Արեւազալի ժամ- առ. 10:00-ին
Սուրբ Պատարագ- առ. 10:30-ին

THE CLOSED ALTAR (PAGYAL KHORAN)

The curtain was closed in the beginning of **Great Lent (Medz Bahk)** and will remain closed for the forty days. It will not be reopened until Palm Sunday, which this year falls on April 9. In addition to the drawn altar curtain, Holy Communion will not be offered during Divine Liturgy until Palm Sunday. (Should anyone desire Holy Communion during Great Lent due to illness or some other emergency, please contact Father Hovhan for special dispensation.)

In addition to these two major changes, the following changes will also take place during the celebration of Divine Liturgy throughout the period of Great Lent:

- There will be no Kiss of Peace.
- The Holy Gospel Book will not be venerated after service.
- The organ will not be played as congregants are departing from the sanctuary at the end of service.
- Congregants will remain silent when exiting the sanctuary after worship to respect those who remain to offer devotional prayers.

Finally, weddings will not be celebrated during Great Lent.

FEASTS AND FASTS

March 11 – 17 Fifth Week of Great Lent. Fast
March 17 Commemoration of St. Gregory the Enlightener's
torments and confinement to *Khor Virap* (Deep Dungeon)

SUNDAY OF THE JUDGE

The fifth Sunday of Great Lent is called the Sunday of the Judge. The message of the day comes from the parable of the widow and the judge. The parable is mentioned in the Gospel of St. Luke (18:1-8) and tells the story of a widow who repeatedly came to a judge who neither feared God nor respected man to plead for her rights. For a long period of time the judge refused to act, but fearing that the woman would continue to return indefinitely, the judge finally granted her request. Thus, he put an end to her continuous appeals and was rid of her. After telling this parable, the Lord assured everyone that if a man as corrupt and unfair as this judge acted in favor of the widow, then God surely would judge in favor of His people and grant the requests of all those who submit to Him through prayer.

This parable exhorts us to always and continually pray as prayer symbolizes the soul's eternal striving and thirst for God. The parable also contains an appeal from Christ. After telling the parable, Christ says: "But will the Son of Man find faith on earth when He comes?" In His words, Jesus gives a reference to the Second Coming, and sadness and anguish are felt in the Lord's remark. It is truly painful for the Savior that many people may be subject to a just though cruel judgment instead of becoming the inheritors of the Kingdom of God.

ԴԱՏԱՎՈՐԻ ԿԻՐԱԿԻ

Մեծ Պահքի հինգերորդ կիրակին կոչվում է Դատավորի: Այդ օրվա խորհուրդը բացատրում է այրի կնոջ եւ դատավորի մասին առակը (Ղուկ. 18: 1-5): Ըստ առակի՝ մի այրի կին, անընդհատ խնդրում է Աստծուց չերկնչող եւ մարդկանցից չվախեցող դատավորին՝ իր դատն անելու: Դատավորը կնոջից ազատվելու համար ստիպված բավարարում է նրա պահանջը: Այս առակը պատմելուց հետո Քրիստոս հավաստիացնում է բոլորին, որ եթե անարդար դատավորն այրի կնոջ դատը տեսավ, ապա Աստված առավել ևս կկատարի բոլոր նրանց խնդրանքները, ովքեր միշտ աղոթքով խնդրում են:

Առակը հորդորում է ամեն ժամ աղոթել, որը խորհրդանշում է հոգու մշտական մղումն առ Աստված, բայց միևնույն ժամանակ իրական աղոթքի կոչ է: Առակը պատմելուց հետո Քրիստոս ասում է. «Իսկ երբ մարդու Որդին գա, արդյո՞ք երկրի վրա հավատ կգտնի» (Ղուկ. 18: 8): Առակում Հիսուսը տալիս է երկրորդ գալստյան գաղափարը: Տիրոջ բառերի մեջ տխրություն ու թախիծ է զգացվում: Փրկչի համար ցավալի է, որ շատ մարդիկ կարող են ենթարկվել Ահեղ դատաստանի՝ արքայության ժառանգորդներ լինելու փոխարեն:

OUTREACH COMMITTEE SUGGESTION

Have you ever had a desire to make an impact on others, but weren't sure how? Have you ever thought about hosting a Sunday Fellowship Table following a *hokehankisd*, but didn't want to do all the preparation?

The St. James Outreach Committee would like to suggest that you make a \$100 donation to FAR. That \$100 would be used to serve a madagh (sacrificial) meal at the soup kitchen for underprivileged Armenians in Armenia.

If you have questions or need more information, please contact Der Hovhan or check out www.farusa.org or www.weareayo.org

HELP NEEDED

An elderly parishioner, recovering from heart surgery, is in need of a caregiver in the Lisle/Naperville area. The parishioner is searching for someone who can drive and preferable work full-time. The caregiver may be live-in or live nearby. If you are interested, please contact Linda Althoff, lealthoff@aol.com.

DOWNLOAD ST. JAMES ARMENIAN CHURCH APP *DESEELK*

DESEELK connects users to a variety of helpful resources: details about upcoming events, the latest posts on St. James' Facebook page, photo galleries and other relevant content. You can share the link to the app via Twitter, Facebook or email.

DESEELK is the quickest, simplest and most convenient way to stay current with the goings on at St. James. Download the app today!!!

St. James official mobile app, *DESEELK*, is now available for both Adroid and Apple users.

Android users can download the app from Google Play store.

Apple users scan the code below.

Contact church office if you have any questions or need assistance.

NAME DAY CELEBRATIONS

Whenever you know a friend or loved one whose Name Day/Feast Day is soon to be celebrated, honor the person by presenting them with a lit candle saying, "*Anoonovut abrees*" or "*Anoonovut dzeranas*" ("May you grow old with your name"). Or you can simply say, "Happy Name Day!"

NAME DAY celebrated this week: *Krikor, Kirkor, Grigor, Gregory, Virap* (March 17)

28“It was the same in the days of Lot. People were eating and drinking, buying and selling, planting and building. **29**But the day Lot left Sodom, fire and sulfur rained down from heaven and destroyed them all. **30**“It will be just like this on the day the Son of Man is revealed. **31**On that day no one who is on the roof of his house, with his goods inside, should go down to get them. Likewise, no one in the field should go back for anything. **32**Remember Lot’s wife! **33**Whoever tries to keep his life will lose it, and whoever loses his life will preserve it. **34**I tell you, on that night two people will be in one bed; one will be taken and the other left. **35**Two women will be grinding grain together; one will be taken and the other left.” **37**“Where, Lord?” they asked. He replied, “Where there is a dead body, there the vultures will gather.” **18 1**Then Jesus told his disciples a parable to show them that they should always pray and not give up. **2**He said: “In a certain town there was a judge who neither feared God nor cared about men. **3**And there was a widow in that town who kept coming to him with the plea, ‘Grant me justice against my adversary.’ **4**“For some time he refused. But finally he said to himself, ‘Even though I don’t fear God or care about men, **5**yet because this widow keeps bothering me, I will see that she gets justice, so that she won’t eventually wear me out with her coming!’” **6**And the Lord said, “Listen to what the unjust judge says. **7**And will not God bring about justice for his chosen ones, who cry out to him day and night? Will he keep putting them off? **8**I tell you, he will see that they get justice, and quickly. However, when the Son of Man comes, will he find faith on the earth?” **9**To some who were confident of their own righteousness and looked down on everybody else, Jesus told this parable: **10**“Two men went up to the temple to pray, one a Pharisee and the other a tax collector. **11**The Pharisee stood up and prayed about himself: ‘God, I thank you that I am not like other men—robbers, evildoers, adulterers—or even like this tax collector. **12**I fast twice a week and give a tenth of all I get.’ **13**“But the tax collector stood at a distance. He would not even look up to heaven, but beat his breast and said, ‘God, have mercy on me, a sinner.’ **14**“I tell you that this man, rather than the other, went home justified before God. For everyone who exalts himself will be humbled, and he who humbles himself will be exalted.”

SCRIPTURE READINGS FOR THIS WEEK

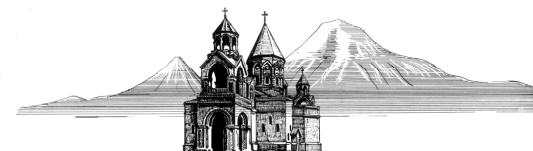
Monday	Hebrews 1:1-14
Tuesday	Isaiah 7:10- 8:10
Wednesday	Exodus 4:1-21; Joel 3:9-22
Thursday	Isaiah 53:1-54:51 Corinthians 15:1-28
Friday	Deuteronomy 10:1-15; Job 19:1-29; Isaiah 45:1-13
Saturday	Wisdom of Solomon 1:15-2:22; Micah 7:7-10; Philippians 1:12-21; Matthew 16:24-28

ՄԲ. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐՉԻ ՌԻ ՎԻՐԱՊ ՄՏՆԵԼՈՒ ՀԻՇԱՏԱԳՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Հայ առաջին կաթողիկոս Մբ. Գրիգոր Լուսավորչին նվիրված երեք հիշատակության օրերից՝ տարվա մեջ առաջինն է: Ըստ Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու տոնացույցի՝ նշվում է Մեծ պահքի 6-րդ կիրակիի նախորդ շաբաթ օրը: Տոնը կատարվում է ի հիշատակություն Խոր Վիրապում Մբ. Գրիգոր Լուսավորչի կրած չարչարանքների: Ըստ պատմական աղբյուրների՝ Մբ. Գրիգոր Լուսավորիչն Անակ Պարթև իշխանի որդին էր:

Անակ Պարթևը սպանելով հայոց Արշակունի Խսարով թագավորին, սպանվում է հայ իշխանների կողմից: Որդին՝ Գրիգորը, մեծանում և կրթություն է ստանում Կեսարիայում, դաստիարակվելով իբրև բարեպաշտ քրիստոնյա: Հետագայում դառնում է Խսարով արքայի որդու՝ Տրդատ թագավորի արքունի դիվանապետը: Սակայն տեղեկանալով, որ Գրիգորը քրիստոնյա է, ինչպես նաև արքայասպան Անակի որդին, Տրդատ արքան նրան չարչարանքների է ենթարկում և նետում Խոր Վիրապի ստորգետնյա գնդանը: 4-րդ դարի ընդհանրական եկեղեցու Հովհան Ոսկեբերան հայրապետը Մբ. Գրիգոր Լուսավորչին նվիրված իր ներբողում գրել է. «Հիշեք և նրա համբերությունը խոր վիրապի մեջ, որքան էր նեղություններով դառնացած... Իսկ ո՞վ կարող է խոսքով պատմել երանելու անսահման ճգնության մասին, կամ օրինակով ցույց տալ նրա անտանելի նեղությունը, որ ապրում էր իժերի և քարքերի մեջ, որտեղ ոչ զրուցակից կար, ոչ վշտակցող բարեկամ, ոչ օգնական, ոչ մխիթարող եւ ոչ ծառայող:

Նա համբերում էր մեծ ժուժկալությամբ, իբրև կենդանի դրված գերեզմանի մեջ, անտուն, մերկ, այնքան ժամանակ, գիշեր-ցերեկ, ամռան շոգին եւ ձմռան սառնամանիքին: Քանզի այս մարդը մոտ էր Աստծուն»: Խոր Վիրապում կրած 13 տարիների չարչարանքներից հետո Մբ. Գրիգոր Լուսավորչը դուրս գալով ստորգետնյա գնդանից, Քրիստոսի լույսն է տարածում հայոց աշխարհում, դառնալով պետականորեն ճանաչված Հայ եկեղեցու առաջին հովվապետը: Գրիգոր Լուսավորչի հիշատակը, իբրև համաքրիստոնեական սրբի, տոնում են նաև քրիստոնյա մյուս եկեղեցիները:

SCRIPTURE READINGS
Եսայու մարգարեությունը 65:8-25

8 Այսպես է ասում Տերը. «Ճիշտ այնպես, ինչպես ողկոյգների մէջ մի ճուր Է գտնուում, եւ ասում են՝ “Մի՛ փչացրու դա, որովհետեւ Տիրոջ օրհնութիւնը կայ դրա մէջ”, այնպես էլ ես նոյն կերպ պիտի վարուեմ իմ ծառայի համար. յանուն նրա չեմ կործանելու բոլորին: 9 Յակոբի եւ Յուդայի սերնդին պիտի բարձրացնեմ, որպէսզի ժառանգեն իմ սուրբ լեռը. իմ ընտրեալներն ու ծառաները պիտի ժառանգեն այն եւ բնակուեն այնտեղ: 10 Անտառի մէջ պիտի լինեն հովիւների մակադաստեղերը, եւ Աքորի ձորը պիտի դառնայ նախիրների հանգստավայրն իմ ժողովրդի, որն ինձ է փնտրել: 11 Դուք թողեցիք ինձ, մոռացաք իմ սուրբ լեռը եւ սեղան գցեցիք դեւերին՝ բաժակ բարձրացնելով Բախտի աստծոյ պատուին: 12 Ես էլ ձեզ սրի եմ մատնելու, եւ ամէնքդ կոտորուելու էք, որովհետեւ կանչեցի ձեզ, բայց չսեցիք, խօսեցի, բայց դուք ականջ չդրեցիք, իմ առաջ չարութիւն կատարեցիք, եւ ինչ չէի ցանկանում, այն ընտրեցիք»: 13 Դրա համար էլ Տէրն այսպես է ասում. «Ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, պիտի ուտեն, իսկ դուք քաղցած էք մնալու. ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, պիտի խմեն, իսկ դուք ծարաւ էք մնալու. ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, ուրախ պիտի լինեն, իսկ դուք ամօթով էք մնալու: 14 Ահաւասիկ նրանք, որ ինձ են ծառայում, սրտի ուրախութեամբ պիտի ցնծան, իսկ դուք ձեր սրտի ցաւից աղաղակելու էք, ձեր հոգու կսկծից ողբալու էք: 15 Ձեր անունն իմ ընտրեալների նողկանքի համար պիտի թողնէք, եւ Տէրը ձեզ պիտի մեռցնի: Իմ ծառաներին նոր անուն պիտի տրուի, որը պիտի օրհնաբանուի երկրի վրայ: 16 Որպէսզի օրհնեն ճշմարիտ Աստծուն, երկրի վրայ երդուողները պիտի երդուեն ճշմարիտ Աստծով, առաջուայ նեղութիւնը պիտի մոռանան, այլեւս իրենց միտքը չպիտի բերեն: 17 Քանի որ նոր երկինք ու նոր երկիր պիտի ստեղծեմ, առաջուաններն այլեւս չպիտի յիշեն եւ այլեւս իրենց միտքը չպիտի բերեն: 18 Ուրախութիւն ու ցնծութիւն են գտնելու այն բանի մէջ, ինչ ես հաստատելու եմ: Ահա ես Երուսաղէմը ստեղծում եմ ցնծութեան համար եւ իմ ժողովրդին՝ ուրախութեան համար: 19 Դիտի ցնծամ Երուսաղէմով, պիտի ուրախանամ իմ ժողովրդով. նրա մէջ այլեւս լացի ձայն եւ կամ բօթի ձայն չպիտի հնչի: 20 Այնտեղ չի լինելու մանկահասակ եւ կամ ծեր, որ լցրած չլինի իր կեանքի ժամանակը, քանզի կրտսեր որդին հարիւր տարեկան պիտի լինի, իսկ հարիւր տարեկանում մեռնողը մեղաւոր եւ անիծեալ պիտի համարուի: 21 Տներ պիտի շինեն եւ իրենք պիտի բնակուեն, այգիներ պիտի տնկեն եւ նրանց պտուղն իրենք պիտի ուտեն: 22 Այլեւս նրանք չպիտի շինեն, որ ուրիշները բնակուեն, նրանք չպիտի տնկեն, որ ուրիշներն ուտեն: Իմ ժողովրդի օրերը կենաց ծառի օրերի չափ պիտի լինեն, նրանք երկար պիտի վայելեն իրենց ձեռքի գործերը: 23 Իմ ընտրեալներն այլեւս զուր տեղը չպիտի չարչարուեն եւ անէծքի համար որդիներ չպիտի ծնեն, որովհետեւ նրանք իրենց զաւակների հետ միասին Աստծուց օրհնուած սերունդ են: 24 Այնպէս պիտի լինի, որ դեռ նրանք ձայն չտուած՝ պիտի լսեմ նրանց, դեռ նրանք չխօսած՝ պիտի ասեմ, թէ “Ի՞նչ էք ուզում”: 25 Այն ժամանակ գայլերն ու գառները միասին պիտի արածեն, եւ առիւծը, ինչպէս եզրը, յարդ պիտի ուտի, օձը հող պիտի ուտի իբրեւ հաց: Մարդիկ չեն մեղանջելու եւ չեն վնասելու իմ սուրբ լեռան վրայ»,– ասում է Տէրը:

apprehend that for which also I am apprehended of Christ Jesus. 13 Brethren, I count not myself to have apprehended: but this one thing I do, forgetting those things which are behind, and reaching forth unto those things which are before, 14 I press toward the mark for the prize of the high calling of God in Christ Jesus. 15 Let us therefore, as many as be perfect, be thus minded: and if in any thing ye be otherwise minded, God shall reveal even this unto you. 16 Nevertheless, whereto we have already attained, let us walk by the same rule, let us mind the same thing. 17 Brethren, be followers together of me, and mark them which walk so as ye have us for an ensample. 18 (For many walk, of whom I have told you often, and now tell you even weeping, that they are the enemies of the cross of Christ: 19 Whose end is destruction, whose God is their belly, and whose glory is in their shame, who mind earthly things.) 20 For our conversation is in heaven; from whence also we look for the Saviour, the Lord Jesus Christ: 21 Who shall change our vile body, that it may be fashioned like unto his glorious body, according to the working whereby he is able even to subdue all things unto himself. 4 1 Therefore, my brethren dearly beloved and longed for, my joy and crown, so stand fast in the Lord, my dearly beloved. 2 I beseech Euodias, and beseech Syntyche, that they be of the same mind in the Lord. 3 And I intreat thee also, true yokefellow, help those women which laboured with me in the gospel, with Clement also, and with other my fellowlabourers, whose names are in the book of life. 4 Rejoice in the Lord alway: and again I say, Rejoice. 5 Let your moderation be known unto all men. The Lord is at hand. 6 Be careful for nothing; but in every thing by prayer and supplication with thanksgiving let your requests be made known unto God. 7 And the peace of God, which passeth all understanding, shall keep your hearts and minds through Christ Jesus. 8 Finally, brethren, whatsoever things are true, whatsoever things are honest, whatsoever things are just, whatsoever things are pure, whatsoever things are lovely, whatsoever things are of good report; if there be any virtue, and if there be any praise, think on these things. 9 Those things, which ye have both learned, and received, and heard, and seen in me, do: and the God of peace shall be with you.

Luke 17:20-18:14

20Once, having been asked by the Pharisees when the kingdom of God would come, Jesus replied, “The kingdom of God does not come with your careful observation, **21**nor will people say, ‘Here it is,’ or ‘There it is,’ because the kingdom of God is within you.” **22**Then he said to his disciples, “The time is coming when you will long to see one of the days of the Son of Man, but you will not see it. **23**Men will tell you, ‘There he is!’ or ‘Here he is!’ Do not go running off after them. **24**For the Son of Man in his day will be like the lightning, which flashes and lights up the sky from one end to the other. **25**But first he must suffer many things and be rejected by this generation. **26**“Just as it was in the days of Noah, so also will it be in the days of the Son of Man. **27**People were eating, drinking, marrying and being given in marriage up to the day Noah entered the ark. Then the flood came and destroyed them all.

not. 13 Therefore thus saith the Lord GOD, Behold, my servants shall eat, but ye shall be hungry: behold, my servants shall drink, but ye shall be thirsty: behold, my servants shall rejoice, but ye shall be ashamed: 14 Behold, my servants shall sing for joy of heart, but ye shall cry for sorrow of heart, and shall howl for vexation of spirit. 15 And ye shall leave your name for a curse unto my chosen: for the Lord GOD shall slay thee, and call his servants by another name: 16 That he who blesseth himself in the earth shall bless himself in the God of truth; and he that sweareth in the earth shall swear by the God of truth; because the former troubles are forgotten, and because they are hid from mine eyes. 17 For, behold, I create new heavens and a new earth: and the former shall not be remembered, nor come into mind. 18 But be ye glad and rejoice for ever in that which I create: for, behold, I create Jerusalem a rejoicing, and her people a joy. 19 And I will rejoice in Jerusalem, and joy in my people: and the voice of weeping shall be no more heard in her, nor the voice of crying. 20 There shall be no more thence an infant of days, nor an old man that hath not filled his days: for the child shall die an hundred years old; but the sinner being an hundred years old shall be accursed. 21 And they shall build houses, and inhabit them; and they shall plant vineyards, and eat the fruit of them. 22 They shall not build, and another inhabit; they shall not plant, and another eat: for as the days of a tree are the days of my people, and mine elect shall long enjoy the work of their hands. 23 They shall not labour in vain, nor bring forth for trouble; for they are the seed of the blessed of the LORD, and their offspring with them. 24 And it shall come to pass, that before they call, I will answer; and while they are yet speaking, I will hear. 25 The wolf and the lamb shall feed together, and the lion shall eat straw like the bullock: and dust shall be the serpent's meat. They shall not hurt nor destroy in all my holy mountain, saith the LORD.

St. Paul's Epistle to the Philippians 3:1-4:9

1 Finally, my brethren, rejoice in the Lord. To write the same things to you, to me indeed is not grievous, but for you it is safe. 2 Beware of dogs, beware of evil workers, beware of the concision. 3 For we are the circumcision, which worship God in the spirit, and rejoice in Christ Jesus, and have no confidence in the flesh. 4 Though I might also have confidence in the flesh. If any other man thinketh that he hath whereof he might trust in the flesh, I more: 5 Circumcised the eighth day, of the stock of Israel, of the tribe of Benjamin, an Hebrew of the Hebrews; as touching the law, a Pharisee; 6 Concerning zeal, persecuting the church; touching the righteousness which is in the law, blameless. 7 But what things were gain to me, those I counted loss for Christ. 8 Yea doubtless, and I count all things but loss for the excellency of the knowledge of Christ Jesus my Lord: for whom I have suffered the loss of all things, and do count them but dung, that I may win Christ, 9 And be found in him, not having mine own righteousness, which is of the law, but that which is through the faith of Christ, the righteousness which is of God by faith: 10 That I may know him, and the power of his resurrection, and the fellowship of his sufferings, being made conformable unto his death; 11 If by any means I might attain unto the resurrection of the dead. 12 Not as though I had already attained, either were already perfect: but I follow after, if that I may

Պողոս առաքյալի թուղթը փիլիպեցիներին 3:1-4:9

1 Վերջապէս, եղբայրներս, ուրախացէ՛ք Տէրոջմով: Արդարեւ նոյն բաները գրել ձեզի՝ ձանձրոյթ չէ ինծի, բայց ապահովութիւն է ձեզի: 2 Չգուշացէ՛ք շուներէն, զգուշացէ՛ք չար գործաւորներէն, զգուշացէ՛ք թլփատութենէն: 3 Յորովհետեւ թլփատութիւնը մե՛նք ենք, որ կը պաշտենք Աստուած Հոգիով եւ կը պարծենանք Քրիստոս Յիսուսով, ու վստահութիւն չունինք մարմինի վրայ: 4 Թէեւ ե՛ս ալ ունենալու էի նոյն վստահութիւնը մարմինի վրայ: Եթէ ուրիշ մէկը կը կարծէ թէ վստահութիւն ունի մարմինի վրայ, ա՛լ աւելի ե՛ս՝ Տուրբորդ օրը թլփատուած, Իսրայէլի ցեղէն, Բենիամինի տոհմէն, Եբրայեցի մը՝ Եբրայեցիներէն, Օրէնքին համեմատ՝ Փարիսեցի, ճախանձախնդրութեան համեմատ՝ եկեղեցին կը հալածէի, Օրէնքէն եղած արդարութեան համեմատ՝ անմեղադրելի էի: 7 Բայց ինչ որ շահ էր ինծի, վնաս համարեցի զայն՝ Քրիստոսի համար: 8 Ու նոյնիսկ բոլոր բաներն ալ վնաս կը համարեմ՝ իմ Տէրոջս Քրիստոս Յիսուսի գիտութեան գերազանցութեան համար: Բոլոր բաներէն զրկուեցայ անոր համար, եւ աղբ կը համարեմ զանոնք, որպէսզի շահիմ Քրիստոսը 9 ու գտնուիմ իր մէջ, ունենալով ո՛չ թէ իմ արդարութիւնս՝ որ Օրէնքէն է, հապա ա՛յն՝ որ Քրիստոսի հաւատքին միջոցով է, արդարութիւնը՝ որ Աստուծմէ է՝ հաւատքով: 10 Որպէսզի ճանչնամ զինք եւ իր յարութեան զօրութիւնը, ու հաղորդակից ըլլամ իր չարչարանքներուն՝ կերպարանակից դառնալով իր մահուան, 11 որպէսզի կարենամ հասնիլ՝ մեռելներուն յարութեան: 12 Ո՛չ թէ ես արդէն ստացած եմ մրցանակը, կամ արդէն կատարեալ եղած եմ. հապա հետամուտ եմ բռնելու զայն, որուն համար ալ բռնուեցայ Քրիստոս Յիսուսէ: 13 Եղբայրներ, ես չեմ սեպեր թէ բռնած եմ: Հապա կ'ընեմ սա՛ մէկ բանը. մոռցած եմ ետեւի եղածները, եւ կը դիմեմ առջեւի եղածներուն: 14 Կը հետապնդեմ նպատակակէտը՝ Քրիստոս Յիսուսով եղած Աստուծոյ վերին կոչումին մրցանակին համար: 15 Ուրեմն մենք բոլորս՝ որ կատարեալ ենք՝ մտածե՛նք այսպէս. իսկ եթէ տարբեր կերպով մտածէք բանի մը մասին, Աստուած զա՛յն ալ պիտի յայտնէ ձեզի: 16 Սակայն ի՛նչ աստիճանի որ հասած ենք՝ ընթանա՛նք նոյն կանոնին համաձայն, մտածե՛նք նոյնպէս: 17 Եղբայրներ, բոլորդ միասին նմանեցէ՛ք ինծի, եւ ուշադի՛ր եղէք անո՛նց՝ որ կ'ընթանան ա՛յնպէս՝ ինչպէս մենք, որ ունիք իբր տիպար: 18 Որովհետեւ շատեր կ'ընթանան, որոնց մասին յաճախ կ'ըսէի ձեզի եւ հիմա կ'ըսեմ՝ նոյնիսկ լալով, այսինքն՝ Քրիստոսի խաչին թշնամիները: 19 Բանոց վախճանը կորուստ է, անոնց աստուածը՝ իրենց որովայնն է, ու անոնց փառքը՝ իրենց ամօթն է: Անոնք կը մտածեն միայն երկրային բաներու մասին: 20 Իսկ մեր քաղաքացիութիւնը երկինքն է, ուրկէ կը սպասենք Փրկիչին՝ Տէր Յիսուս Քրիստոսի, 21 որ պիտի կերպարանափոխէ մեր նուաստացած մարմինը՝ կերպարանակից ըլլալու իր փառաւոր մարմինին, այն ներգործութեան համեմատ՝ որ կարող է նաեւ ամէն ինչ հպատակեցնել իրեն:

1 Հետեւաբար, սիրելի ու կարօտալի եղբայրներս, իմ ուրախութիւնս ու պսակս, ա՛յսպէս հաստատուն կեցէ՛ք Տէրոջմով, սիրելիներս: 2 Կ'աղաչեմ Եւոդիայի ու կ'աղաչեմ Սիւնտիքի, որ ունենան միեւնոյն մտածումը Տէրոջմով: 3 Եւ կը խնդրեմ քեզմէ՛ ալ, իմ հարազատ լծակիցս, օգնէ՛ ասոնց՝ որ աւետարանին համար մարտնչեցան ինծի հետ, նաեւ Կղեմէսի եւ միւս

գործակիցներուս հետ, որոնց անունները կեանքի գիրքին մէջ են: 4Ամէն ատեն ուրախացէք Տէրոջմով. դա՛րձեալ կ'ըսեն, ուրախացէ՛ք: 5Ձեր ազնուութիւնը թող յայտնի ըլլայ բոլոր մարդոց. Տէրը մօտ է: 6Մի՛ մտահոգուիք որեւէ բանի համար. հապա ամէն բանի մէջ՝ աղօթքով ու աղերսանքով, շնորհակալութեամբ միասին, գիտցուցէ՛ք ձեր խնդրանքները Աստուծոյ. 7եւ Աստուծոյ խաղաղութիւնը, որ ամէն միտքէ գերիվեր է, պիտի պահպանէ՝ ձեր սիրտերն ու մտածումները՝ Յիսուս Քրիստոսով: 8Վերջապէս, եղբայրներ, ինչ որ ճշմարիտ է, ինչ որ՝ պատկառելի, ինչ որ՝ արդար, ինչ որ՝ անկեղծ, ինչ որ՝ սիրալիր, ինչ որ՝ բարի համբաւով, ինչ որ առաքինութեամբ եւ ինչ որ գովելի է, ատո՛նց մասին մտածեցէ՛ք: 9Ինչ որ սորվեցաք, ընդունեցիք, լսեցիք ու տեսաք իմ վրաս՝ զանո՛նք ըրէք, եւ խաղաղութեան Աստուածը պիտի ըլլայ ձեզի հետ:

Ղուկաս 17:20-18:14

20Երբ Փարիսեցիները հարցուցին իրեն. «Աստուծոյ թագաւորութիւնը ե՞րբ պիտի գայ», պատասխանեց անոնց. «Աստուծոյ թագաւորութիւնը չի գար դուքսէն երեւցած բաներով: **21**Եւ պիտի չըսեն. “Ահա՛՛ հոս է”, կամ. “Ահա՛՛ հոն”. որովհետեւ ահա՛՛ Աստուծոյ թագաւորութիւնը ձեր ներսն է»: **22**Աշակերտներուն ալ ըսաւ. «Օրե՛ր պիտի գան, երբ դուք պիտի ցանկաք տեսնել մարդու Որդիին օրերէն մէկը, բայց պիտի չտեսնէք: **23**Ու եթէ ըսեն ձեզի. “Ահա՛՛ հոս է”, կամ. “Ահա՛՛ հոն”, մի՛ երթաք եւ հետամուտ մի՛ ըլլաք: **24**Որովհետեւ ինչպէս փայլակը՝ երկինքին տակ մէկ ծայրէն փայլատակելով՝ կը լուսաւորէ մինչեւ երկինքին տակ միւս ծայրը, նո՛յնպէս պիտի ըլլայ մարդու Որդին՝ իր գալուստին օրը: **25**Սակայն պէտք է որ ինք նախ շատ չարչարանքներ կրէ ու մերժուի այս սերունդէն: **26**Ի՛նչպէս պատահեցաւ Նոյի օր-երուն, ա՛յնպէս պիտի ըլլայ մարդու Որդիին օրերուն ալ: **27**Կուտէին, կը խմէին, կ'ամուսնանային, ամուսնութեան կու տային, մինչեւ այն օրը՝ երբ Նոյ մտաւ տապանը, ու ջրհեղեղը եկաւ եւ կորսնցուց բոլորը: **28**Նմանապէս՝ ինչպէս Ղովտի օրերուն ալ պատահեցաւ՝ կուտէին, կը խմէին, կը գնէին, կը ծախէին, կը տնկէին, կը կառուցանէին: **29**Բայց այն օրը՝ երբ Ղովտ դուրս ելաւ Սոդոմէն, երկինքէն կրակ ու ծծումբ տեղաց եւ կորսնցուց բոլորը: **30**Նոյնպէս պիտի ըլլայ այն օրը՝ երբ մարդու Որդին յայտնուի: **31**Այդ օրը, ա՛ն որ տանիքին վրայ է եւ իր կարասիները՝ տան մէջ, թող չիջնէ՝ զանոնք առնելու. նմանապէս ա՛ն որ արտին մէջ է՝ թող չվերադառնայ: **32**Յիշեցէ՛ք Ղովտի կինը: **33**Ո՛վ որ ջանայ փրկել իր անձը՝ պիտի կորսնցնէ զայն, իսկ ո՛վ որ կորսնցնէ իր անձը՝ պիտի ապրեցնէ զայն: **34**Կը յայտարարեմ ձեզի. “Այդ գիշերը եթէ երկու անձեր մէկ մահիճի մէջ ըլլան, մէկը պիտի առնուի ու միւսը մնայ. **35**եթէ երկու կիներ միասին աղան, մէկը պիտի առնուի եւ միւսը մնայ. եթէ երկու մարդիկ արտի մը մէջ ըլլան, մէկը պիտի առնուի ու միւսը

մնայ”»: **36**Անոնք պատասխանեցին անոր. «Տէ՛ր, ո՞ր պիտի ըլլայ այս բանը»: **37**Ան ալ ըսաւ անոնց. «Ո՛ր մարմին կայ, հոն պիտի հաւաքուին արծիւները»: **18**Առակ մըն ալ ըսաւ անոնց, որ գիտնան թէ պէտք է ամէ՛ն ատեն աղօթել՝ առանց ձանձրանալու: **2**Ըսաւ. «Քաղաքի մը մէջ դատաւոր մը կար, որ Աստուծմէ չէր վախնար ու մարդ չէր յարգեր: **3**Նոյն քաղաքին մէջ այրի մըն ալ կար, որ կու գար անոր եւ կըսէր. “Պաշտ-պանէ՛ իմ իրաւունքս՝ ոսոխիս դէմ”: **4**Ան ժամանակ մը չէր ուզեր անոր մտիկ ընել. բայց յետոյ ըսաւ ինքնիրեն. “Թէպէտ Աստուծմէ չեմ վախնար ու մարդ չեմ յարգեր, **5**գո՛նէ պաշտպանեմ այս այրիին իրաւունքը՝ զիս անհանգստացնելուն համար, որպէսզի չգայ ամէն ատեն թախանձէ ինծի”»: **6**Եւ Տէրը ըսաւ. «Լսեցէ՛ք ի՛նչ կըսէ անիրաւ դատաւորը: **7**Հապա Աստուած պիտի չպաշտպանէ՛ իր ընտրեալներուն իրաւունքը, որոնք կը գոչեն իրեն ցերեկ ու գիշեր, թէւ համբերատար ըլլայ անոնց հանդէպ: **8**Կը յայտարարեմ ձեզի թէ շուտով պիտի պաշտպանէ անոնց իրաւունքը. բայց երբ մարդու Որդին գայ, արդեօք հաւատք պիտի գտնէ՛ երկրի վրայ»: **9**Սա՛՛ առակն ալ ըսաւ ոմանց, որոնք իրենք իրենց վրայ կը վստահէին թէ արդար են, եւ կանարգէին ուրիշները. **10**«Երկու մարդ տաճարը բարձրացաւ աղօթելու, մէկը՝ Փարիսեցի, ու միւսը՝ մաքսաւոր: **11**Փարիսեցին կայնած էր եւ սա պէս կ'աղօթէր ինքնիրեն. “Ո՛վ Աստուած, շնորհ-ակալ եմ քեզմէ՝ որ ուրիշ մարդոց պէս չեմ, յափշտակող, անիրաւ, շնացող, կամ ալ այս մաքսաւորին պէս. **12**հապա շաբաթը երկու անգամ ծոմ կը պահեմ, եւ ամբողջ եկամուտիս տասանորդը կու տամ”: **13**Իսկ մաքսաւորը հեռուն կայնած էր, ու չէր ուզեր աչքն ալ բարձրացնել երկինք, հապա՝ ծեծելով իր կուրծքը՝ կըսէր. “Աստուա՛ծ, ներէ՛ ինծի՝ մեղաւորիս”: **14**Կը յայտարարեմ ձեզի թէ ասիկա այն միւսէն աւելի արդարացած իջաւ իր տունը. որովհետեւ ո՛վ որ կը բարձրացնէ ինքզինք՝ պիտի խոնարհի, իսկ ո՛վ որ կը խոնարհեցնէ ինքզինք՝ պիտի բարձրանայ»:

Isaiah 65:8-25

8 Thus saith the LORD, As the new wine is found in the cluster, and one saith, Destroy it not; for a blessing is in it: so will I do for my servants' sakes, that I may not destroy them all. 9 And I will bring forth a seed out of Jacob, and out of Judah an inheritor of my mountains: and mine elect shall inherit it, and my servants shall dwell there. 10 And Sharon shall be a fold of flocks, and the valley of Achor a place for the herds to lie down in, for my people that have sought me. 11 But ye are they that forsake the LORD, that forget my holy mountain, that prepare a table for that troop, and that furnish the drink offering unto that number. 12 Therefore will I number you to the sword, and ye shall all bow down to the slaughter: because when I called, ye did not answer; when I spake, ye did not hear; but did evil before mine eyes, and did choose that wherein I delighted